

497

Mappe 4
Ekspl. 8
Arg. 1942
O.V.

F R I F A G B E V E G E L S E

Nr. 8

21. februar 1942

2. årgang

Kamerat!

Den "nasjonale gjenreising" fortsetter i samme spor den begynte. Komedien på Akershus, hvor Terboven innsatte erkeførrederen til "ministerpresident" og senere dannelsen av den "nasjonale regjering" er til ende. Men fortsettelsen er også som en kunne vente. Quisling, og i hans følge "ministrene" Hagelin og Fuglesang, stabssjef Throndsen er kalt til der Führer i Berlin for å bli informert om de retningslinjer den "nasjonale regjering" skal arbeide etter. Deutsche Algemeine Zeitung skriver da også ganske karakteristisk at det "var konsekvent av Quisling å velge Berlin som mål for sin første utenlandsreise etter at han var blitt ministerpresident".

For det norske folk kommer heller ikke denne reise overraskende. Siden Quisling og hans gjeng solgte sitt land for snart 2 år siden er en i Norge helt og fullt klar over at det er fra Berlin ordrene kommer til alle de skjeldige og ydmykende overgrep vårt folk er blitt utsatt for.

En kunne imidlertid vente at den "nasjonale regjering" selv ikke så øpenlyst ville dokumentere at den oppnådde "selvstedinghet" bare består i å motta og utføre tyskernes oppdrag. Men skamfølelsen på det hold er jo forlangst opphört å eksistere. Og ingen vet bedre enn våre hjemlige nazister at i samme øveblikk tyskerne må forlate landet er også deres skjebne beseglet. Det er vel også dette de mener når det tales om det tysk-norske "skjebnefellesskap."

- V -

DE ORGANISERTE ARBEIDERE

ser med bange anelsar resultat av Berliner-høsøket i møte. I den siste tida har det fra tid til annen i den tyske og tyskkontrollerte presse vært mye snakk om manglende arbeidskraft i Tyskland. Og det er godt gjort at den "frivillige" verving av arbeidere i de okkuperte land ikke på noen måte kunne erstattet de veldige utskrivninger av mannskaper, som den tyske hærmakt har krevet. En må derfor gå ut fra at tyskerne vil prøve å mobilisere arbeidskraften i de okkuperte land. Og arbeiderklassen vet at Quisling og NS. uten innvendinger parerer ordre fra sine tyske herrer.

I denne forbinnelse er det med særlig interesse en ser på de beddede og allerede foretatte inniskrenkninger i papirindustrien. Den offisielle årsak til stansen oppgis å være brændselsvarshetsfør. Men grunnen er sikkert en annen. Og ansvaret vil i tilfelle falle tungt på dem som nå er med å forberede slavehåndel for den tyske industri.

For arbeiderklassen er stillingen klar. Den bekjemper nazismen med alle de midler som står til rådighet, enten det er i Norge eller i Tyskland. Og arbeiderklassen vet videre at den passive motstand som tyskerne møter, hvor de enn drar fram, snart vil avløses av aktiv innsats av alle Europas undertrykte folk.

- V -

DET ER TYDELIG

at NS har gjort litt av en tabbe da arbeidstiden for statens og kommunenes funksjonærer ble forlenget. Nazistene er i hvert fall lite begeistret for ordningen når den rammer dem selv. Således

berettes det at datter av tidligere kst. statsråd Meidell ble ansatt på visjefens kontor i Oslo, men da hun ble oppmerksom på den nye arbeidstida, kjølnet hennes begeistring for jobben betraktelig og hun sørget for sykepermisjon. Ved utløpet av denne sendte hun skriftlig oppsigelse. Alt i alt hadde hun da skjettet sin stilling i 4 dager. Det er klart at ved sin mektige næripappa i ryggen kan frk. Meidell få en stilling med behageligere kontortid.

- V -

NYE OPPSIGELSER I AKER KOMMUNE.

I Aker kommune er 14 funksjonærer oppsagt til øveblikkelig fratræden. Det er ikke gitt noen begrunnelse for oppsigelsene.

Som vi har påtalt tidligere var "statsakten" 1. februar innledningen til nye trakkåserier og overgrep. Nå er begynnelsen gjort og mer vil følge etter. Men nærfører Stenersen vil få føle at overgrepene ytterligere vil stimulere motstanden hos de kommunale tjenestemenn.

- V -

DE RUSSISKE OG ENGELSKE

fagforeninger har sendt ut et budskap til arbeiderne i de besatte land. Det heter at kampen skal fortsettes til den er vunnet og ingen skal bryte vår seiersvilje. Arbeiderne i de okkuperte land må være med i høyere grad. Arbeidstempoet må nedsettes og produksjonen sinkes så mye som mulig.

- V -

NYE AVSKJELIGELSER.

I Norsk Styrmannsforening som ikke står tilsluttet Landsorganisasjonen, er i disse dager formannen og funksjonærerne avskjediget på dagen.

Solveig Lystad ansatt i Handel- og Kontorfunksjonærernes Forbund er også avskjediget på dagen fra sin stilling uten noen begrunnelse.

- V -

POLITIMESTEREN I TRONDHEIM

hører i likhet med de øvrige spisser i NS ikke til de næskjedne. Han har nå forlangt å få et tilskudd til sin lønn, (som fra før er på kr. 18.000) på kr. 3.000. Begrunnelsen er at han ikke har råd til å holde festar etc. på sin næværende lønn. - Bestemmelser om at lønnsvilkårene ikke skal forandres gjelder sikkert ikke der i gorden.

- V -

EN SVIKER.

ODD JOHANNESEN, som tidligere er hengt ut her på grunn av sin omgang med kommisarene, er nå blitt tilsatt som formann i Handel- og Kontors Fellesstyre, etter at først den tidligere formann

Westi-Olsen, og senere nestlederen Håkon Dahl, er arrestert. Det forlyder at han skal bli fastlønnet formann. Han er nå ansatt hos Doblong. Det gjelder å skaffe seg nye stillinger.

NYE TRUSLER.

Kommunens arbeidere og funksjonærer blir stadig utsatt for press om å gå inn i N.S. Sist har rådmannen i Ålesund vært på krigsstien. Han har sendt et rundskriv til alle kommunens arbeidere og funksjonærer, hvor han sier at nå må de bestemmes. Enten får de gå inn i N.S., eller så blir de avkjøptet alle sammen. Vi kan forsikre rådmannen om at de sikkert allerede har bestemt seg, selv om det ikke er på den måten han mener det skal være.

HJENS SMIL.

Den beryktede Vries Hassel skal etter sitt foredrag på Kommune-forbundets kurs på Sørmarka ha forespurt Meyer om han trodde det var noen mulighet for at deltakerne i kurset kom til å gå inn for "den nye tid." Muligens som en mager trøst til herr Hassel så Meyer ha svart at etter det han kunne skjønne, så var det nok ikke det, men han kunne i allfall si at han ikke trodde at noen av deltakerne etter kurset direkte ville sabotere.

DE SKAL FÅ LOV -

Erling Olsen har sendt beskjed til alle forbund om at de tidligere kontrollkomiteer, (revisjonsutvalg) skal få lov til å få seg forelagt regnskapene for 1941 og gjøre sine bemerkninger. Men rundskrivet sier ingen ting om følgene for den som sier sin mening om NS-svindelen med arbeidernes penger.

DE KALLER DET AMNESTI.

I sin glede over at Quisling ble "ministerpresident" fortalte Terboven at han ville slippe ut igjen noen av de "forbryterne" som ble kastet i fengsel under unntakelsestilstanden. Men ennå har vi ikke hørt om noen som er kommet ut. Ennå er det f.eks. 25 arbeidere fra Akers mek. Verksted som sitter på Grini og har sittet der siden i september. Likedan er det med mange arbeidere fra de andre arbeidsplassene i Oslo.

17. FEBRUAR.

Minnedagen over vårdøde ble en mektig, taus demonstrasjon. Den siste halvtimen før kl. 6 så man overalt arbeidere, funksjonærer og butikfolk som hastet hjemover for å komme i hus innen kl. 6. Trikkene var overfylte. Men allerede et kvarter etterpå

1. centrum folketogt. Den var også utdødd. Bare enkelte tyskere og nazister synkretert i gatene og fikk på nytt erføre hvor forsommelige vi er. Selv restaurantene og teatrene, hvor de forsøkte å motvirke demonstrasjonen ved å møte mannjaent opp, klarte ikke tillykke. Det Norske Teater solgte 4 billetter, det Nye Teater 12 billetter og Centralteatret 92 billetter.

- V -

AVISA VÅR.

i like høy grad som denne avisen er populær og skattet blandt gode, fagorganiserte arbeidere, er den tryktet og hatet av nazi-overløperne og tyskerne. Særlig har fagbevegelsens kommisarer lagt oss for hat. Vi sier ikke noe om det. De er ikke blitt behandlet særlig godt, men sikkert slik som denslags rotter skal behandles. Kommisariske Øste Berg i Handel- og Kontor har sitt uttrykk for det som kommisærerne formentlig mener og sier om "Fri Fagbevegelse".

I møtet for Handels- og Kontors Fellsutvalg i Oslo uttalte han med forbausende sikkerhet og med synlig lettelse at "Fri Fagbevegelse" nå var stanset. Han appellerte til forsamlingen hvis det eventuelt skulle finnes noen der som hadde hatt med vår avis å gjøre. De mitte i sifra! betro seg til ham. Vi kjenner ikke grunnlaget for Gate-Bergs uttalelse, men det er helt sikkert at han ikke har noen forbundelse med avisen. Han gir bare uttrykk for et alminnelig ønske i nazi-kretsar, eller kanskje det var et dårlikt forsik på å få noen til å gå i fella, før dermed i komme avisa til livs.

Vi vott ikke frihetsutvalget om å mangle under kommisarens utgivelse, men vi går ut fra at de i sitt indre hadde en trygg forvissning om at Øste-Berg solgte skinnet før bjørnen var skutt. De twilte sikkert ikke på at han tok skarpskytten feil.

Værvis i likhet med de øvrige frihetsaviser er også dette i denne tida for å gi det norske folk naktene og samtidige oplysninger om det som skjer. Vår oversikt er så holdt oss til utviklingen innanfor fagbevegelsen.

Så, vi tidligere har sagt, representanter vi ikke noen bane i grupper, hverken politisk eller faglig. Vi regner oss for å ligge i den nære fronten, og vil derfor redde de midler vi har vare med på å bekjempe nazivoldet på alle områder.

Vi kan trøste deg med at de fagorganiserte arbeidere som deler vårt syn med at dette arbeidet skal vi fortsette. Og den ene representanten av overløperne må vi skuffe meg i fortelle at vi fortsatt gjør dem vår avis vil bringe de opplysninger og avsløringer fra fagforeningene rettet mot de skjelver for.

Vårt motto er: Hold din sti ren og ditt ekjold uplettet. Enkelte overløperne har ikke og vil aldri nøkkes å bude i vår bevegelse. De oppnår bare å berudde seg selv. De har holdt tida støtt alene om sin rukkertgjenneste, helt uten støtte fra hederlige arbeidere.

Den norske fronten vil alltid komme til å holde. Vår kompisir vil bare øke med vann i ør og motgang.

Vår avis og alle andre frihetsaviser vil fortsatt komme ut inntil friheten er vunnet.

- V -

TÅLMODIGHET OG TID.

Singapore er falt. - Scharnhorst, Gneisenau og enkelte andre lettere tyske flåteinhetter klarte å redde seg gjennom Karmøy over Nordsjøen til Helgoland som ligger mellom de østfrisiske og nordfrisiske øyer, ikke så langt fra Kuxhaven. Disse to nyheter må naturligvis virke noe nedslående, men vi kan ikke sterkst understreke en ting, og det er at utålmodigheten er vår verste fiende. Nazistene spekulerer i den. - General Kutuzow, han som overvant Napoleon i felttoget i Russland i 1812, sier i sin dikt: "Intet og ingen er sterkere enn de 2 krigere: tålmodighet og tid. Tålmodighet og tid, de er mine forbundsfeller, det er dem jeg skal slå Napoleon, i tilknytning til keiserens feltrop: Jeg slår deg ikke til jæls så lenge det ennå står en yppet fiende på russisk grunn." La oss huske på disse ordene, og vi kan godt minnes et par andre fra nutiden, uttalt av en fransk offiser etter det franske sammenbrudd i juni 1940: "Det gis ikke håpløse situasjoner, det gis bare håpløse menn sker."

NORGES BISKOPPER PROTESTERER MOT TVANGSORGA-NISERINGEN AV SKOLEBARNA.

Samtlige norske biskopper har i samband med overgrepene overfor skolebarna ved å tvangsortganisere dem i N.S.Ungdomsfylking sendt ministrene Skancke og Stang en protestskrivelse hvor det bl.a. heter: Som kirkens tilsynstønn kjenner vi det som vår plikt å fremhold klart og utvetydig i anledning av at De har fått i oppdrag å medvirke ved utformingen av en lov som tenkes å skulle tvangsmobilisere alle barn fra 9-10 årsalderen og oppover til en påvirkning som utallige foreldre må kjenne som utålelig i forhold til deres samvittighetsforpliktelse. Et inngrep av denne art vil berøre folket i dets aller innerste og dypeste liv.

STILLE KAMP.

Da tyskerne hadde hærtatt landet vårt, så det en tid ut til at de ville stå på en god fot med det norske folket. Nordmennene på sin side skjønte at en måtte gi seg overfor en militær overmakt, men daadministrasjonsrådet ble avsatt og de politiske partier ble forbudt var det klart for alle at tyskerne ville forsøke å nazifisere det norske folket med vold og makt, og dermed nyttiggjøre seg landets næringsliv i sin krigføring. Her møtte tyskerne et samlet folk i protest mot nazismen.

Idrettsungdommen laget sin idrettsmont, og ingen har kunnet lokke eller true den ut på idrettsbanene i jen. Høvsterett la ned sine verv og nektet å være med på å krenke Norges frie forfatning. Organisasjon etter organisasjon reiste seg i protest, Lærerne, Universitet, skoleungdommen, teatrerne og skuespillerne, bønderne og kristenfolket.

I de blodige septemberdagene ble Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon slått ned. På forhånd var landsorganisasjonen og forbundene bastet og bunnet ved kontroll og forordninger. 10. september kom mordene på Hansteen og Wickstrøm, som representerte arbeidernes stilling og innbitte motstand mot uretten og overgrepene. Arbeidernes fremst tillitsmenn ble kastet i konsentrationsleir eller dømt til mangeårig slavearbeid i Tyskland. Resten av tillitsmennene ble under trussel om standrett tvunget til å sitte på sine konterer. Arbeiderne ble forbudt å melde seg ut av den voldtatte organisasjonen.

For å dempe den rolige men brennende trang til motstand i den norske arbeiderklassen, forsøkte tyskerne siden å ta organisasjonsarbeidet og den fortsatte nazifisering av landsorganisasjonen ga stille og ubemerket for seg. Men de norske arbeiderelot seg ikke lure. Possum

og de kommisariske ledere har i denne tida åpent vist hvor ukynslige og korrupte de er. "Ja, mange har vist seg så uudugelige at tyskerne eller nazipampene sjøl har måttet sparke dem ut igjen. Tyskerne og nazistene har nå mistet ethvert håp om å kunne overta en levende fagbevegelse ved lureri og ved å holde en del gamle og hederlige tillitsmenn igjen som gidsler. Og når de har måttet innse at de ikke greier det, tyr de igjen til det maktapparatet de har, Gestapo. Derfor har vi fått en ny bølge av arrestasjoner i de siste par ukene.

Men hvilke maktmisgry som ennå vil kunne komme fra disse brutale makthavere, så vil arbeiderne ikke komme til å endre den stilling de har tatt til overgrepene.

Hvert nytt overgrep kaster et avslørende skarpt lys gjennom den tåke av vrøvl som sprøytes ut fra nazistenes "opplysningsvirksomhet" og i deres pressepropaganda, med sikte på å "vinne arbeiderne". Ingen våken arbeider er i tvilt om hvorledes stillingen er.

Tillitsmenn som ennå sitter i sine verv og funksjonærer i sine stillinger i fagorganisasjonen har et klart og lett valg. Enten å gå levende inn for den brutale, nazistiske ledelse og med iver gjøre tyskernes tjenester mot den norske arbeiderklassen. Eller å føle samhørighet med den organisasjon som de sjøl har bygget opp sammen med de organisasjonskamerater som nå sitter i Gestapos celler og derved også sin samhørighet med hele den norske arbeiderklassen. Det valget er ikke vanskelig. Og ingen tviler da heller på at de har truffet sitt valg. Overfor en så brutal overmakt som nazistene i øyeblikket er, har det ingen hensikt å slå i bordet. Men så lenge de føler at de er nødt til å sitte der, har de et våpen som ingen kan ta fra dem. Det er den seige, tause, passive motstand. Ingen må la seg fange av de saker de arbeider med på kontoret. Aldri må det glemmes at den fagorganisasjonen som den norske arbeiderklassen har skapt før å ivaretake sine interesser, eksisterer ikke lenger. Men istedet eksisterer det et apparat som tyskerne og nazistene søker å bruke i sin egeneste.

Det samme gjelder for hver enkelt av oss. Vi vil ikke ha noe med den nye organisasjonen å gjøre. På de såkalte "styremøter" draftes ikke våre saker. Medlemsmønstrene skal brukes til å smugle den nasistiske gift inn i arbeidernes sjel. Der har vi ikke noe å gjøre. Tyskerne og NS skal få vasse i tåka. Den store og levende fagorganisasjonen i Norge er slått over ende. Hvis tyskerne og NS ikke er helt blinde, vil de en dag oppdage at den ikke bare var kontoret lover og tariffer. Fagorganisasjonen var en samling av levende og interesserte arbeidere som hadde sluttet seg sammen i kamp for sine interesser. Og den sammenslutningen kan nazistene aldri nå. Den får de ikke tak i, for den synker i jorda som idrettsgongen en gang forsvant for nazistene.

Men vår kamp fortsetter. En passiv motstand mot naziveldet og undertrykkelsen av arbeidsfolket, selv om de kaller seg "fagorganisasjon" aldri så mye. Vi som vet hva en fri fagbevegelse er, holder fast ved den. Vårt samhold i den passive motstand skal igjen føre oss fram til en